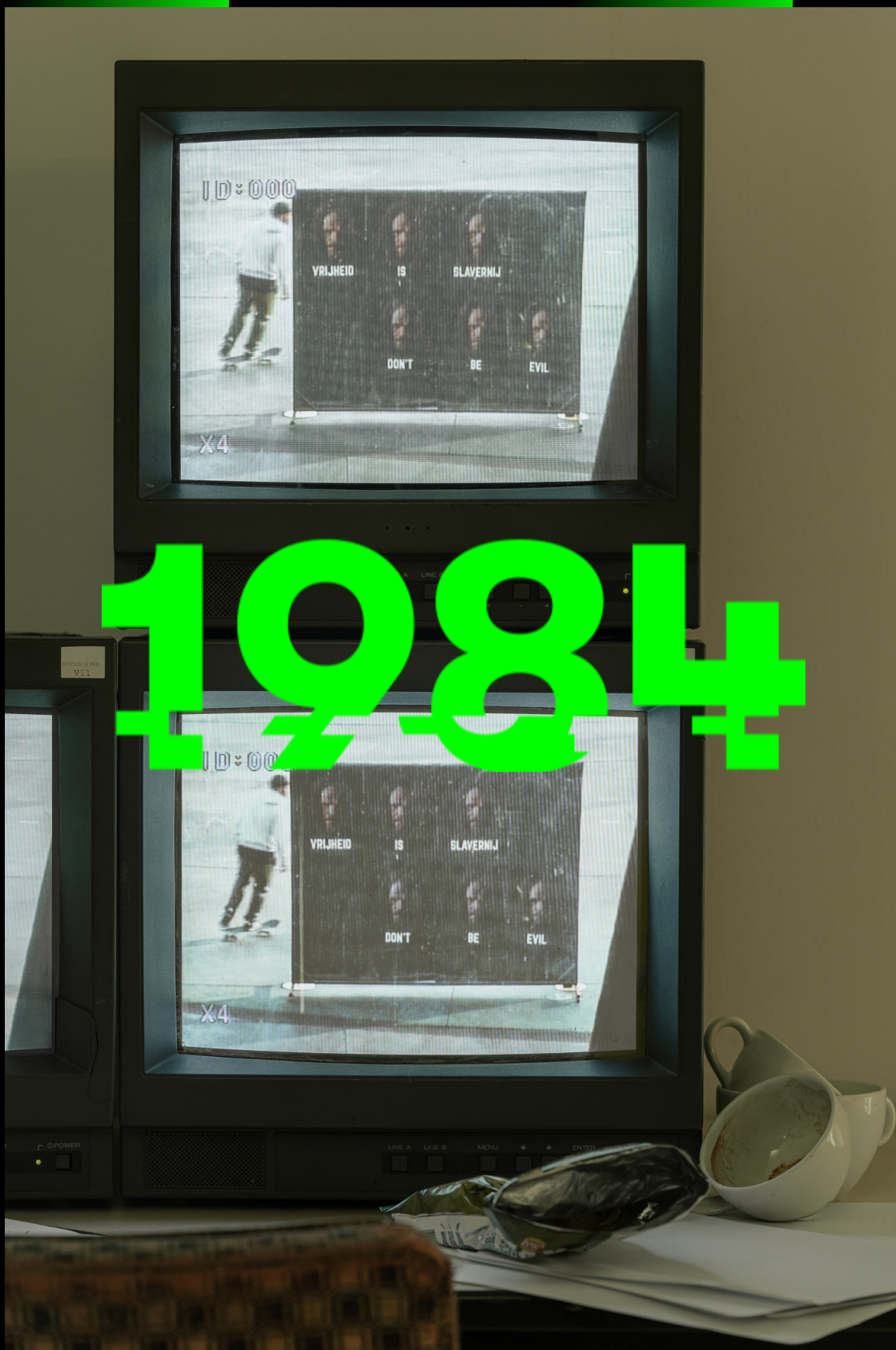

hetpaleis & De Nwe Tijd/ Freek Vielen

1084

15+

hetpaleis

1984

hetpaleis & De Nwe Tijd/ Freek Vielen

<u>korte inhoud</u>	3
<u>medewerkers</u>	4
<u>interview</u>	5-7
<u>wie is wie?</u>	8-10
<u>speellijst</u>	11
<u>praktisch</u>	12

korte inhoud

foto: Ilias Teirfinck

1984. Een land ergens in de toekomst. De Partij geleid door Big Brother controleert alles en iedereen. Elke stap die je zet, wordt door camera's gevolgd. Elke uitspraak die je doet, wordt nauwlettend in de gaten gehouden.

Winston werkt op het Ministerie van de Waarheid om de geschiedenis te herschrijven en te herschrijven in lijn met de visie van de Partij. Steeds meer voelt hij weerstand tegenover het systeem dat hij moet dienen. Voorzichtig gaat hij op zoek naar gelijkgestemden. Maar wie kan je vertrouwen? Uiteindelijk lijkt alleen de liefde een uitweg, maar is dat echt zo?

**in hetpaleis
van 9 t/m 18.02.23**

scènebeelden

hetpaleis.be | denwetijd.be

medewerkers

naar:	George Orwell
bewerking en regie:	Freek Vielen
dramaturgie:	Rosa Vandervorst
spel:	Louise Bergez en Suzanne Grotenhuis
muziek en spel:	Harald Austbø en Kato Van Ermen
scenografie:	Sander Salden
assistent scenografie:	Emilie Poelmans
kostuum:	Wim Muyllaert
kijkstage regie:	Lena Devillé
met steun van:	de taxsheltermaatregel van de Belgische Federale Overheid via Casa Kafka
productie:	De Nwe Tijd en hetpaleis

interview Freek Vielen

"We vergeten weleens hoe waardevol de democratie is en hoe makkelijk die kan omslaan in een andere bestuursvorm."

Lang voor Big Brother een reality show werd, was het een schrikwekkend personage in een boek van de Britse auteur George Orwell. In 1984 omschrijft Orwell een totalitair regime waarin iedereen scherp in de gaten wordt gehouden. Theatermaker Freek Vielen (Doe de groeten aan de ganzen & Niets) herwerkt het boek tot een brandend actuele theatervoorstelling. Ambassadeurs Berfin (15) en Jef (26) spreken met hem over de kracht van een boek dat 75 jaar geleden werd geschreven.

Berfin: Waarom wou je het boek vertalen naar een voorstelling?

Freek: Ik ben een theatermaker, ik wil voorstellingen maken over wat me bezighoudt en me raakt. 1984 heb ik gelezen toen ik 14 of 15 jaar was. Het verhaal is me altijd bijgebleven. Het boek is bijna vijfenzeventig jaar oud, maar het blijft bijzonder actueel. Het schetst een duidelijk beeld van hoe het is om in een onderdrukte samenleving te leven. Sinds ik het opnieuw gelezen heb, zie ik overal verwijzingen naar de realiteit waarin we leven.

Totalitaire systemen behoren niet enkel tot het verleden, ook vandaag zijn er nog teveel landen waar dictators aan de macht zijn, er geen vrije meningsuitingen is of bepaalde groepen onderdrukt worden. Ook in het westen staat de democratie steeds meer onder druk. We moeten daar wakzaam voor zijn. 1984 biedt een goed kader om het over die thema's te hebben.

Berfin: Je maakt de voorstelling voor iedereen vanaf 15 jaar. Waarom specifiek die leeftijds aanduiding?

Freek: Ik vermoed dat ik automatisch bij die leeftijd uitkwam omdat ik zelf zo oud was toen ik het boek las. De pubertijd is sowieso een belangrijke periode in iemands leven. Je bent geen kind meer en ook nog geen volwassene maar je wordt wel elke dag een beetje meer burger. Je neemt geleidelijk aan een grotere rol op in de maatschappij en het democratisch proces. Als 15-, 16-jarige begin je na te denken over de samenleving waarin je leeft en de potentiële gevaren ervan. En wie dat (nog) niet doet, wil ik met deze voorstelling uitdagen om dat te doen.

Berfin: Waarom heb je daar zo'n oud boek voor gekozen?

Freek: In zijn hedendaagse roman 'Het Alles' schetst Dave Eggers een toekomstbeeld waarin heel het leven vastgelegd wordt in eindeloze hoeveelheden bewerkbare data. Verzet ertegen eindigt met de dood. Zo'n boek is ook interessant om te bewerken voor het theater, maar het knappe aan 1984 is dat het zo'n helder en krachtig verhaal is. Het doorstaat al 75 jaar de tand des tijds. De personages zijn meeslepend en de mechanismen en filosofieën over onderdrukking worden helder verwoord.

Jef: Waarom is dat zo relevant?

Freek: Het boek is in 1948 geschreven en schetste

toen een beangstigend toekomstbeeld van 1984. Ondertussen is dat alweer veertig jaar geleden. Veel van de zaken die Orwell beschrijft in zijn roman zijn werkelijkheid geworden. Zo waren er in 1984 af luisterpraktijken van de STASI in Oost-Duitsland, waarbij mensen niet konden zeggen wat ze dachten. Tegelijkertijd hangen er ook hier vandaag overal camera's in straten, winkels, openbare gebouwen, ... en word je voortdurend in de gaten gehouden. Ook je smartphone verzamelt eigenlijk permanent informatie over jou. De voorstelling stelt de vraag hoe vrij we eigenlijk nog zijn en welke mechanismen onze vrijheid beperken. En hoe gaat dat in zijn werk, zowel vandaag als in de toekomst. Daarbij kijken we best niet alleen naar de Bolsonaro's van deze wereld, maar ook naar ons leven hier. Wanneer wordt het gevaarlijk? Op welk punt wordt de druk op de democratie zo groot dat de mensenrechten in gevaar komen?

Jef: Daar zou je toch paranoïde van worden?

Freek: Eigenlijk is het ironisch dat we dat niet zijn. Er zijn misschien een paar mensen die verontrust zijn maar over het algemeen is dat aantal niet zo groot. Als je nagaat hoeveel mensen er Instagrammen, Googlen en Tiktokken... In Nederland heb je een tv-programma waarbij het de bedoeling is dat mensen onder de radar en dus onvindbaar blijven maar ze worden altijd meteen gevonden doordat er overal zoveel camera's hangen. Het is belangrijk om daar bij stil te staan. En na te denken over hoe je je daartegen kan verzetten. Orwell heeft het in 1984 vaak over de manier waarop de geschiedenis herschreven wordt. We kennen vandaag precies hetzelfde met alle fake news. Het onderscheid tussen feit en fictie wordt onduidelijk. Hoe weet je nog zeker of iets echt gebeurd is? Ook daar gaat het boek over: op welk moment en hoe verzet je je daartegen?

Jef: Kan je voorstelling een gamechanger zijn in de strijd tegen fake news?

Freek: Ik hoop het, ja. Ik wil alvast wel een bewustwording creëren rond de problematiek. Je merkt dat we nog niet goed weten hoe we moeten omgaan met fake news.

snel. In 1984 is het Winston Smiths job om kranten te herschrijven. Inmiddels hoeft zelfs dat niet meer. Van sommige krantenartikels kan je amper nog achterhalen wat er daadwerkelijk gebeurd is. Op krantensites worden artikelen vaak later nog aangepast. Het is belangrijk je bewust te zijn van dat soort dingen. Journalisten zijn poortwachters. We vergeten weleens hoe waardevol de democratie is en hoe makkelijk die kan omslaan in een andere bestuursvorm.

"Degene die het verleden controleert, controleert de toekomst. Degene die het heden controleert, controleert het verleden." - George Orwell

Berfin: De voorstelling gaat deels ook over het gevoel dat je constant bekeken wordt. Heb jij dat soms ook?

Freek: Nee, dat gevoel heb ik niet. Maar je bent je er wel voortdurend van bewust dat je bekeken kan worden. Dat alleen al is fascinerend. In de stad hangt een absurd hoog aantal camera's. Blijkbaar wordt iets als te lang blijven stilstaan op een plek al als een verdachte gebeurtenis beschouwt. Een leerling van me organiseerde een tijdje geleden de actie "twee minuten stilte voor het klimaat" waarbij hij twee minuten op een bepaalde plek bleef staan. Na twee dagen kwam de politie langs om te vragen wat hij aan het doen was.

Je smartphone weet op elk moment waar je je bevindt, wat je zoekopdrachten zijn en welke spelletjes je speelt. En toch lijken we dat niet erg te vinden. Dat is toch bizar.

Voelen jullie je eigenlijk bekeken?

Berfin: Niet echt, ik ben me er niet echt bewust van.

Freek: Een tijdje geleden hackte een Gentse kunstenaar alle beveiligingscamera's in de stad. Toen hadden mensen plots wel het gevoel:

“Oh shit, we worden bekeken.” Het is pas op het moment dat je met je neus op de feiten wordt gedrukt, dat je beseft hoe gecontroleerd je wordt.

Berfin: Wie speelt er mee in de voorstelling?

Freek: Suzanne Grotenhuis, iemand met wie ik al veel heb samengewerkt en die je misschien kent van De Familie Grrr. Harald Austbø, die ook in Niets meespeelde, maakt de muziek en speelt zelf ook mee. En dan zijn er ook twee personen met wie ik nog niet eerder heb samengewerkt: Kato Van Ermen, die stage zal lopen, en de jonge actrice Louise Bergez. Ik kijk er naar uit hen te leren kennen.

Berfin: Wat zal er op de scène te zien zijn?

Freek: Ik werk samen met scenograaf Sander Salden. We vertrekken van filmbeelden van bewakingscamera's en willen ook live scènes opnemen met bewakingscamera's in en naast de zaal. Daarna willen we aan de hand van die beelden de werkelijkheid manipuleren. We tonen dus niet enkel wat er te zien zal zijn, maar ook een gemanipuleerde werkelijkheid.

Jef: Wat wil je meegeven aan het publiek?

Freek: Dat we allemaal een verantwoordelijkheid hebben in de maatschappij waarin we leven en we ons bewust moeten zijn van de achterliggende systemen. Je mag de vrijheden die je hebt nooit als vanzelfsprekend gaan beschouwen.

wie is wie?

Freek Vielen (°1985) | hij/hem

is samen met Rebekka de Wit en Suzanne Grotenhuis artistiek leider van het Antwerpse theatergezelschap De Nwe Tijd. Hij studeerde in 2007 af aan de opleiding Woordkunst aan het Koninklijk Conservatorium Antwerpen. Aan die opleiding is hij nu verbonden als docent. Hij schreef en speelde tot nu toe vier monologen: *Begin – Verder in het Noordoosten lichte bewolking*, *Liever niet*, *So it goes* en *De Aankomst van de Titanic*. Hij regisseerde *Heimat* en maakte samen met Rebekka de Wit, Suzanne Grotenhuis, Tim David en Harald Austbø de opvolgers *Heimat 2* en *Heimat 3*. Als acteur speelde hij mee met *Dorstig* van Hof van Eede. Met de voorstelling *Niets* maakt hij zijn grote-zaal debuut als regisseur. Die voorstelling werd geselecteerd voor het Vlaamse theaterfestival. Hij schreef onder andere de *State of the Youth* voor het Theaterfestival van 2014, voor de *Correspondent* een aflevering van de *Afhankelijkheidsverklaring* en de theaterteksten *DePindakaasPrins* voor Orkater en *Dracula* voor De Tijd. Voor die laatste won hij de Taalunie Toneelschrijfprijs 2014. In 2017 maakte hij zijn eerste voorstelling voor **hetpaleis**: het bejubelde *Niets* naar het gelijknamige boek van Janne Teller. Dat werd geselecteerd in het theaterfestival. Nadien maakte hij ook de voorstelling *Doe de groeten aan de ganzen* in **hetpaleis**.

Rosa Vandervost (°1984) | zij/haar

werkt als actrice, dramaturge en theaterdocent. Sinds haar afstuderen in 2005 aan de toneelopleiding van het Koninklijk Conservatorium te Antwerpen maakte en speelde ze in voorstellingen van gezelschappen als deTijd, Maatschappij Discordia, het MartHa!tentatief, Luxemburg en 't Barre Land. Voor Freek Vielen van de Nwe Tijd werkte ze als dramaturge mee aan de voorstellingen *So it goes*, *Niets*, *de Aankomst van de Titanic* en *Doe de groeten aan de ganzen*. Ze deed de coaching bij onder meer *Het gaat over (hetpaleis)*, *Johnnyboy* (Elena Peeters), *Project Donald* (Tweemanscollectief VETO), = (Wang) en regisseerde *Dezelfde Zee* (Zeeland Nazomerfestival). Sinds 2010 is ze verbonden als docent aan de opleiding drama van het Koninklijk Conservatorium Antwerpen.

Suzanne Grotenhuis (°1985) | zij/haar

studeerde in 2007 af aan de opleiding Dora van der Groen en vormt samen met Freek Vielen en Rebekka de Wit de artistieke leiding van De Nwe Tijd. Na haar afstuderen werkte ze voor theatergezelschap de Tijd, de Queeste, **hetpaleis**, Het nieuwstedelijk en Toneelhuis. In 2010 speelde ze bij ITA in de geprezen voorstelling *Scènes uit een huwelijk*. In 2012 maakte zij haar eerste solovoorstelling *Zwarte Woud Forever* die geselecteerd werd voor Circuit X en de Roel Verniers Prijs won. Daarna volgden de eigen voorstellingen *On Ice*, waarvoor ze in haar eentje een maand door de Australische woestijn trok en onlangs ging haar nieuwe solo *Holy Shit* in première. Samen met Rebekka de Wit en Freek Vielen maakte Grotenhuis *Heimat 1*, *Heimat 2* en *Heimat 3*. Ook speelde zij mee in *ForsterHuberHeyne* (De Nwe Tijd, de Koe & Staatstheater Mainz), *Smoke* (De Nwe Tijd & De Roovers), *DAVID, of hoe wij ons bedacht hebben* (De Nwe Tijd & DE HOE). Grotenhuis is bovendien als gastdocent verbonden aan Hogeschool Antwerpen en het Lemmens Instituut.

Louise Bergez (°1994) | zij/haar

studeerde drama aan het Kask Gent. Ze speelde in verschillende theaterproducties, o.a. bij Hannah De Meyer (*Uberdramatik*), Jesse Vandamme (*Uberdramatik*, *Giants*, *Solopsists*), Michiel Vandevelde/*fABULEUS*, *Camping Sunset* (*Zomergasten*, *Ten Oorlog*), Lisaboa Houbrechts/Toneelhuis, *Het uur van de waarheid* van Luk Perceval en NTGent, en *De gemoederen* van Het Kwartier. Voor haar vertolking in *Bruegel* van Lisaboa Houbrechts werd ze genomineerd voor de acteursgilde theaterprijzen (2020) in de categorie 'meest gewaardeerde prestatie vrouw'. Naast de scène is ze ook actief binnen film en tv. Ze was te zien in de film *Yummy*, de jongerenreeks *WTFock*, *TikTak*, *De Kraak* (Frank Van Mechelen en Joost Wynants). In het voorjaar van 2022 schitterde ze in de tv-reeks *Twee Zomers* van Tom Lenaerts en Paul Baeten op Één.

—

Harald Austbø (°1982) | hij/hem

studeerde af bij toneelklas Dora van der Groen aan het Herman Teirlinck instituut in Antwerpen en studeerde daarna cello-jazz aan het conservatorium van Amsterdam. Hij componeert en speelt in muziektheatervoorstellingen en is actief in de Amsterdamse jazz-scene. Hij speelt in verschillende bands, heeft een solo-project en componeerde voor en speelde o.a. in voorstellingen van *Orkater*, *Susies Haarlok* en *de Nwe Tijd*.

—

Kato Van Ermen (°1999) | zij/haar

is muzikale speelster / theatrale maakster. Ze is masterstudent in de dramatische kunsten aan LUCA School of Arts. Ze poogt om de precieze geest van haar werk te zijn. Haar eigen werk is dan ook één grote poging om het begrijpbare ongrijpbaar te maken zodat het onbegrijpbare onverwachts te kunnen grijpen. Ze was en is te zien als spelende muzikante in onder meer de theaterproducties *Ten Oorlog* (*Camping Sunset*), *De bittere tranen* van Petra Von Kant (Been), *Desperado* (Britt Das, Lien Thys, Kyra Verreydt, Kato Van Ermen) & *Mater* (Femme Van Der Steen).

—

Sander Salden (°1987) | hij/hem

maakt sinds 2006 video en licht voor theater. In Nederland werkte hij onder meer voor theatergroep Het Vervolg, toneelgroep Maastricht, het huis van Bourgondië en jeugdtheater Het Laagland. In 2012 vestigde hij zich in Antwerpen en maakte voorstellingen met onder andere Maarten Westra Hoekzema, *De Nwe Tijd*, *Tuning People* en **hetpaleis**. De jongste jaren neemt hij steeds meer de volledige scenografie voor zijn rekening waarin hij streeft naar sterke beelden die altijd ontstaan vanuit de inhoud en die eenvoudig en eerlijk zijn in hun vorm. Samen met Emilie Poelmans richtte hij allicht VZW op, een samenwerking waarmee ze vorm geven aan theater en dans.

Wim Muyl्लाert (°1983) | hij/hem

begon na een opleiding snit en naad in avondschool als kleder op sets voor Belgische tv reeksen en films. Dit deed hij tien jaar lang, gecombineerd met spelen bij Tuning People, stylings en zijn eerste stappen als ontwerper voor theaterkostuums. Dit laatste werd uiteindelijk zijn hoofdberoep, o.a. bij Tuning People, Liesa Van Der AA/One trick pony, Charlotte Goessaert, Thomas Bradly/Emanuel Gat,... Sinds augustus 2022 is hij werkzaam bij **hetpaleis** waar hij ontwerpen en uitvoeren afwisselt. Ook richtte hij "Garage Jos Muyl्लाert" op (naar de oude garage van zijn vader) voor andere (kostuum)projecten en performances.

—

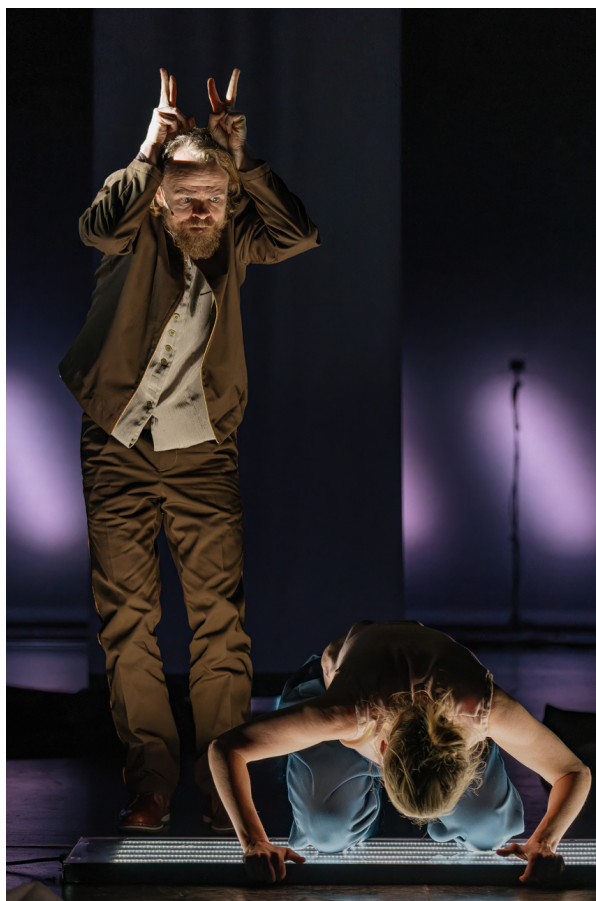
De Nwe Tijd

is een theaterhuis onder leiding van Freek Vielen, Suzanne Grotenhuis en in samenwerking met Rebekka de Wit. De Nwe Tijd is een gevolg van deTijd, dat twintig jaar werd geleid door Lucas Vandervost. De Nwe Tijd maakt van taal theater. Maandelijks openen ze de deuren van hun huis en nodigen ze wetenschappers, politici, journalisten en muzikanten uit en stellen hen vragen over vandaag, gisteren en morgen. Over waar we vandaan komen en waar het naartoe gaat. Op basis van dat doorlopende onderzoek maken ze met gevoel voor humor en verdriet poëtische voorstellingen.

—

hetpaleis

is het grootste podiumkunstenhuis voor jong publiek in de Benelux. **hetpaleis** maakt, presenteert en organiseert theater-, dans- en muziektheaterproducties en kunsteducatieve workshops, zowel voor scholen als in de vrije tijd. **hetpaleis** wil kwalitatieve hedendaagse podiumkunsten toegankelijk maken voor een breed en divers publiek en werkt daarvoor samen met zowel jong talent als gerenommeerde makers uit binnen- en buitenland.

speellijst

in hetpaleis

9.02.23	13u30	schoolvoorstelling	grote zaal
10.02.23	20u00	première	grote zaal
11.02.23	20u00	familievoorstelling	grote zaal
15.02.23	20u00	familievoorstelling	grote zaal
16.02.23	20u00	familievoorstelling	grote zaal
17.02.23	20u00	familievoorstelling	grote zaal
18.02.23	20u00	familievoorstelling	grote zaal

tijdens seizoen 23-24 op reis (tournee nog te bepalen)

praktisch

foto: Ilias Teirlinck

tickets

Tickets voor 1984 in **hetpaleis** zijn te koop aan €3,4 €8,5 €13,5 en €17. Te reserveren bij hetpaleis via 03 202 83 60, info@hetpaleis.be of via hetpaleis.be

spot

Surf naar de spot van 1984 voor extra informatie, spel en inhoud rond de voorstelling.

persaanvragen

Sarah Binnemans (hetpaleis)
T +32 (0)498 66 27 65
sarah.binnemans@hetpaleis.be

Emilie Poelmans (De Nwe Tijd)
T +32 (0)484 46 83 22
emilie@denwetijd.be

met de steun van:

De Standaard

vienden
van het paleis

het paleis